

Nytt

5/2022

S. 4

**Ilmasto-
ja ympäristö-
ohjelma**

S. 6-7

**Permakulttuuri
kukoistaa
Korppoossa**

S. 8-9

**Utön uudet
onnelliset
asukkaat**

Nytt

5/2022

Yhteystiedot

Haluatko tiedottaa Nyttissä?
Soita oman alueesi yhteyshenkilölle!

Parainen

Arja Töyrylä Puh. 040 488 6026

Nauvo

Viveca Smeds-Aalto Puh. 040 488 6022

Korppoo

Tarja Sirkiä Puh. 040 488 6020

Houtskari

Petra Öhman Puh. 040 488 6021

Iniö

Åsa Knuts Puh. 044 066 7835

Sähköpostiosoite:

etunimi.sukunimi@parainen.fi

Lisätiedot

Tiedottaja, Linda Baarman
linda.baarman@parainen.fi, 040 680 1851

Ilmestymisaikataulu 2023

Nytt 1	ilmestyy 26.1.	aineistot 16.1.
Nytt 2	ilmestyy 20.4.	aineistot 10.4.
Nytt 3	ilmestyy 8.6.	aineistot 29.5.
Nytt 4	ilmestyy 21.9.	aineistot 11.9.
Nytt 5	ilmestyy 30.11.	aineistot 20.11.

Nytt

Nytt on Paraisten kaupungin tiedotuslehti kaupungin asukkaille. Lehti julkaistaan 5 kertaa vuodessa ja jaetaan Paraisten Kuulutusten liitteenä.

Vastaava julkaisija: Linda Baarman,
Paraisten kaupunki

Tuotanto: Å Communications

Painopaikka: Salon Lehtitehdas, levikki 9 516

Kannessa: Robin Reuter

Kuva: Annika Welling-Nyberg

Kuva: Erik Saanila

Asu ja työllisty saaristossa!

Mikä Suomen kunnista on paras kunta asua ja tehdä työtä? Riippuu siitä, keneltä kysytään. Valinta voi olla vaikea, koska useimmat hyvinvointivaltiomme 309 kunnasta pystyvät tarjoamaan kehittyneen infran, turvallista asumista, puhdasta vettä, luontoa, työtä, vapaa-ajantoimintaa, harrastuksia ja niin edelleen.

Kaikki me kuntatyöntekijät, jotka työskentelemme tulomuuton lisäämiseksi ja yritysten saamiseksi sijoittumaan Paraisille, näemme tietysti juuri oman kaupunkimme edut. Sama koskee varmasti kollegoitamme muissa kunnissa. Mikä sitten tekee Paraisista parhaan kunnan asua ja tehdä työtä? Mitä sellaista Paraisilla on, mitä millään muulla kunnalla ei ole?

Meillä on Turunmaan saaristo – ja meillä on sitä paljon! Paraisten kaupunki on maantieteellisesti iso kunta, pinta-alaltaan yhteensä 5 548 km². Kokonaispinta-alasta yli 80 % on vettä. Meillä on useita lauttayhteyksiä, siltoja, vierasvenesatamia ja pienempiä satamia. Noin 100 saarella on vakinaista asutusta ja kaikkiaan meillä on yli 10 000 saarta ja luotoa.

Toisin sanoen, jos haluaa asua saaristossa, jossa luonto ja meri ovat aina lähellä, Paraisten kaupunki on yksi parhaista vaihtoehtoista.

Se, että olemme iso ja aito saaristokaupunki, tuo luonnollisesti omat haasteensa infrastruktuurille ja yhteyksille. Tämä lähtökohta huomioon ottaen haluaisin kuitenkin väittää, että meillä on hyvin toimiva infrastruktuuri. Sekä liikenne- että verkkoyhteydet tarjoavat hyvät mahdollisuudet asumiseen ja samalla työntekoon kaikissa kuntamme osissa. Siitä pu-

heen ollen haluaisin nostaa esiin myös kaikki viisi kunta-alueettamme: Paraisen, Nauvon, Korppoon, Houtskarlin ja Iniön. Niillä kaikilla on oma ainutlaatuinen identiteettinsä, joten meillä on tarjota uusille muuttajille viisi mielenkiintoista vaihtoehtoa.

Kaikilla viidellä kunta-alueella voit helposti työskennellä etänä. Jos sen sijaan olet kiinnostunut käytännönläheisemmästä työstä, saaristossa on hyvät mahdollisuudet työllistyä esimerkiksi yrittäjänä. Lisäksi on paljon paikallisia yrityksiä, jotka tarvitsevat lisää työvoimaa.

Sen lisäksi, että meillä on mahdollisuus asua ja työskennellä saaristossa, meillä on yllättävän laaja valikoima kulttuurielämyksiä, liikunta- ja kuntoilumahdollisuuksia ja muuta vapaa-ajantoimintaa. Mukavana bonuksena on se, että voimme aidosti kaksikielisenä kuntana tarjota varhaiskasvatusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta suomeksi ja ruotsiksi.

Saaristossa asuminen yhdistettynä kehittyneisiin yhteyksiin ja hyviin työllistymis-, koulutus- ja vapaa-ajanmahdollisuuksiin tekevät kunnastamme ainutlaatuisen.

Joten mitä enää odotat? Tule ASUMAAN JA TYÖLLISTYMÄÄN saaristoon! Asutko ja työskenteletkö jo täällä? **ONNEKSI OLKOON!**

Toivotan uusille ja vanhoille kuntalaisille hyvää syksyn jatkoa.

John Forsman

Yrityskehittäjä

Paraisten kaupunki

Teksti ja kuva: Annika Welling-Nyberg

Paraisten kaupunginhallituksen puheenjohtaja Gilla Granberg ja kaupunginjohtaja Patrik Nygrén.

Organisaatiomuutos palvelee kaupungin asukkaita

Vuodenvaihteessa voimaan astuvan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä Paraisten kaupunki päätti toteuttaa organisaatiomuutoksen. Uudelleenjärjestäytymisen myötä kaupunki haluaa myös jatkossa palvella asukkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla.

– Sekä johtoryhmä että me päättäjät olimme sitä mieltä, että toteuttamalla organisaatiouudistuksen samaan aikaan ison sote-uudistuksen kanssa saamme kaksi kärpäästä yhdellä iskulla, kertoo kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Gilla Granberg** ajatuksesta muutoksen taustalla.

– Olemme samanaikaisesti työskennelleet uuden strategian parissa. Lisäksi vuonna 2025 toteutetaan työ- ja elinkeinopalvelujen uudistus, jossa vastuu työllistämispalveluista siirtyy kunnille, joten luomme tiettyä valmiutta myös tätä varten. Toteutamme organisaatiomuutoksen, jotta voisimme sote-uudistuksen jälkeen tehdä paremmin sitä, mitä meiltä kuntana edellytetään, kertoo

kaupunginjohtaja **Patrik Nygrén**.

Prosessin alussa asetettiin työryhmä, joka käsittää suurimman osan kaupunginhallituksesta. Granbergin mukaan hallituksessa on varsin hyvä henki:

– Mandaatissamme on kyse siitä, että toimimme Paraisten edun mukaisesti. Puhumme yksinkertaistamisesta, uudistamisesta ja parantamisesta, sekä tiettyjen osa-alueiden syventämisestä, Granberg sanoo.

Organisaatiomuutoksen jälkeen Paraisten kaupungilla on uudistettu luottamushenkilöorganisaatio, ja päätöksenteko on organisoitu kolmeen toimialaan, joita johtaa oma toimialajohtaja. Kasva-

tus- ja koulutustoimialaa johtaa **Ulrika Lundberg**, hallinto- ja tuki-palvelutoimialaa **Hanna-Maria Grandell** ja elinvoima- ja hyvinvointitoimialaa juuri valittu **Maria Leppäkari**.

Uudistuksista huolimatta tärkeimmät prioriteetit pysyvät ennallaan:

– Niin kauan kuin muistan on Parainen panostanut sivistykseen, joten on luontevaa, että se jää keskiöön.

Osallisuus ja asukaslähtöisyys tulevat esille vahvemmin, kuten myös elinvoima. Aikaisemmin kunnat olivat lähinnä palveluntuottajia, mutta nyt olemme kiinteämpi osa yhteisöä: teemme yhteistyötä aivan eri tavalla sekä asukkaiden että yrittäjien kanssa, ja myös kolmannen sektorin merkitys kasvaa, Granberg toteaa.

Yhä enemmän hankkeita toteutetaan yhteistyössä muiden kanssa:

– Melkein kaikessa on mukana eri

sidosryhmiä, oli kyse sitten siltojen rakentamisesta, kiinteistöjen kehittämisestä tai muista suurista hankkeista. Pyrimme myös siihen, että entistä useampi asia olisi monialainen, Nygrén sanoo.

– Organisaatio on tärkeä, mutta on muistettava, ettei kaikkea ratkaista tietyllä organisaatiomallilla ja ajatteleamalla, että “tästähän tulee tosi hyvä!” – toimintatavat ovat ratkaisevassa asemassa, Nygrén painottaa.

Suuret muutokset voivat luonnollisesti herättää huolta, mutta kaupunginjohtaja pitää Paraisten organisaatiomuutosta myönteisenä asiana:

– Minusta olisi rahan ja henkilöressurssien tuhlausta, jos organisaatiomuutosta ei toteutettaisi. Tämän muutoksen tarkoituksena on luoda lisäarvoa kaupunkimme asukkaille.

3

Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen rakentaminen on käynnistynyt

Hanke Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusimiseksi on edennyt hyvää vauhtia. Kehitysvaihe on valmistunut ja ensimmäiset toteutusvaiheen työt uusien siltojen rakentamiseksi ovat pyörähtäneet käyntiin. Hankkeen toteuttavat yhteistyössä Väylävirasto ja Kreate.

Syksyn aikana valmistellaan työmaata, kuten työmaan alueita ja sille johtavia teitä. Osa työmaateistä tulee olemaan sillan lähellä kulkevia yksityisteitä, jolloin yksityisteiden omistajiin tai tiekuntiin ollaan aina etukäteen yhteydessä. Syksyllä tehdään myös johtosiirtoja, eli siirretään maan sisällä olevia johtoja, poistetaan puita työmaa-alueelta,

sekä käynnistetään uusien siltojen teko rakentamalla niiden viereen työ sillat. Uudet sillat rakennetaan työsilloilta käsin.

Rakentaminen, sen aikataulu ja rakentamiseen liittyvät liikennejärjestelyt suunnitellaan aina etukäteen. Merkittävimmät liikennejärjestelyt sijoittuvat vuosille 2023–2025.

– Kerromme säännöllisesti työn etenemisestä ja sen eri vaiheista koko hankkeen ajan, ja pyrimme auttamaan tien käyttäjiä ja asukkaita ymmärtämään rakentamisen vaikutuksia omaan arkeen, korostaa **Janne Wikström** Väylävirastosta.

Tavoitteena on, että Hessundinsalmen silta uusine teineen otetaan käyttöön vuoden 2024 loppuun mennessä ja Kirjalansalmen silta sekä uudet tiet vuoden 2025 aikana.

Uusitut sillat takaavat maantieverkoston toimivuuden ja turvallisuuden Paraisten alueen asukkaille,

suurteollisuudelle ja matkailijoille. Autoilijoiden lisäksi myös jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden matka taittuu jatkossa sujuvammin, sillä uusi väylä tulee olemaan nykyistä leveämpi. Lisäksi alueelle tehdään melusuojuuksia ja kävelyn ja pyöräilyn alikulkujia.

Siltojen rakentamista voi seurata tilaamalla hankkeen viikkokirjeen Väyläviraston verkkosivuilta: www.vayla.fi/mt-180-kirjalansalmen-ja-hessundinsalmen-siltojen-uusiminen

Uusi hyvinvointialue tähtää palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen

Teksti: Annika Welling-Nyberg Kuva: Jenni Virta

4 Vuodenvaihde ja siirtyminen 21 uuteen hyvinvointialueeseen lähestyy. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy hyvinvointialueille 1. päivä tammikuuta, mutta potilaille hoitoon hakeutuminen toimii samalla tavalla kuin ennenkin. Johtava ajatus uudistuksen takana on ollut palvelujen yhdenvertaisemman saatavuuden mahdollistaminen ja ihmisten välisten terveys- ja hyvinvointierojen vähentäminen.

Paraisten kaupungin sosiaali- ja terveysjohtaja **Miia Lindström** mukaan ruohonjuuritasolla ei tahdu suuria konkreettisia muutoksia:

– Asukkaiden näkökulmasta kaikki toiminta ja palvelut jatkuvat käytännössä samalla tavalla kuin ennenkin. Ei siis tarvitse huolestua – henkilöstö löytyy samasta paikasta kuin nykyäänkin. Vuodenvaihteen tärkein tavoite on se, että IT-järjestelmät ja palkanmaksu toimivat niin kuin kuuluukin.

– Muutoksen kohteena on organisaation ja johdon rakenne, eli se, miten hyvinvointialuetta johdetaan ja kuka sitä johtaa. Päätöksiä ei enää tehdä Paraisilla, vaan sosiaali- ja terveydenhuollosta päätetään aluetasolla. Paraisilla ei siis enää ole poliittista toimielintä, joka päättäisi sosiaali- ja terveydenhuoltoasioista, Lindström kertoo.

Hyvinvointialueet ovat kunnista ja valtiosta erillisiä julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on päätäntävalta omilla alueillaan. Varsinais-Suomen hyvinvointialue käsittää 27 kuntaa, ja noin 23 000 työntekijälleen se tulee olemaan yksi Suomen suurimmista työnantajista.

– Asukkaita ja henkilöstöäkin huollettanut asia on se, ymmärretäänkö hyvinvointialueella saaristo-olosuhteitamme – meidänhän on täällä järjestettävä asiat hiukan eri tavalla. Paraisten hyvinvointikeskuksessa on toimiva järjestelmä, ja sieltä

voidaan lähettää liikkuvia palveluja saaristoon. Tarjoamme myös etävastaanottoa. Saaristossa työskentelevä henkilöstö on tietenkin erittäin tärkeä – he ovat todella osaavia ja varsinaisia monitaitureita. He ottavat paljon vastuuta, ja tämä onkin edellytys liikkuvien palvelujen ja etävastaanoton toimivuudelle. On hyvin tärkeää, että lähipalvelut saa paikallisesti, Lindström toteaa.

– Varsinais-Suomen hyvinvointialue on kaksikielinen, mitä pidetään hyvin tärkeänä. Meillä tulee myös olemaan kansallinen vastuu kaksikielisyyteen liittyen: Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vastaa ruotsinkielisten palvelujen kehittämisestä, kun taas Varsinais-Suomen hyvinvointialue vastaa siitä hyvinvointialueiden välisestä yhteistyöstä, joka koskee ruotsinkielisiä palveluja. Ruotsin kieli on tärkeä monesta näkökulmasta, Lindström sanoo.

Vaikka uusiin hyvinvointialueeseen liittyy edelleen paljon kysymysmerkkejä, Miia Lindström on iloinen uudistuksen mahdollistamista yhteistyömahdollisuuksista.

– Pidän Kemiönsaaren ja ruotsinkielisen Turun kanssa tehtävää yhteistyötä myönteisenä asiana. Hieman laajempi yhteistyö voi tuoda esille paljon myönteisiä asioita omassa toiminnassamme – uskon, että voimme vahvistaa toisiamme.

Paraisten tulevassa ilmasto- ja ympäristöohjelmassa tärkeintä on yhteistyö

Teksti: Maria Rautio-Runeberg
Kuva: Erik Saanila

Paraisten kaupunki nimitti vuoden 2022 alussa työryhmän suunnittelemaan kaupungille ensimmäistä ilmasto- ja ympäristöohjelmaa vuosille 2023–2035. Työryhmään kuuluvat projektityöntekijä **Olli-Jaakko Latva-Mäenpää** ja Paraisten kaupungin tekninen päällikkö **Jonas Nylund** kuitenkin korostavat, että kaupunki on tehnyt jo merkittäviä toimenpiteitä ympäristön ja ilmastonsuhteen, vaikka virallista ohjelmaa ei ole ollutkaan. Esimerkiksi hiilidioksidipäästöt ovat kaupungilla vähentyneet 34 prosentilla vuoteen 2007 verrattuna.

Ilmastopuolella ohjelman tavoitteena on vähentää päästöjä 80 prosentilla vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Ideoita ja näkemyksiä toimenpiteisiin on tänä vuonna kartoitettu osallistavan asukaskeselyn sekä paikallisten organisaatioiden workshopin avulla.

– Ilman yhteistyötä emme tule tavoitteisiin pääsemään, joten kuntalaisilla ja alueen yrityksillä on todella

suuri rooli kaupungin alueelle asetettavissa tavoitteissa. Kaupungin strategiaan kirjattu tavoite ”luodaan yhdessä” nivoutuu vahvasti tähän ohjelmaan, Nylund korostaa.

Joulukuussa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi lähtevällä ilmasto- ja ympäristöohjelmalla on neljä selkeää teema-alueita; saaristomeren hyvinvointi, luonnon monimuotoisuus, liikkuminen ja energia. Teemat valikoituivat asukaskeselyn ja workshopin perusteella. Kaikkiin teema-alueisiin sisältyy vahvasti yhteistyö, viestintä ja kasvatus. Konkreettisia toimenpide-ehdotuksia työryhmällä on laaja kirjo.

– Konkreettisia ehdotuksia on tullut esimerkiksi kevyen ja julkisen liikenteen kehittämiseen sekä Saaristomeren tilan parantamiseen. Lisäksi kaupunki tulee kiinnittämään jatkossa huomiota vastuullisempiin hankintoihin. Tällä hetkellä on jo käynnissä suunnitelmia energiasäästötoimenpiteiksi vallitsevan energiakriisin vuoksi, Nylund vakuuttaa.

– Paraisilta on mukana kouluja Lapset ja nuoret ilmastotyön kirittäjinä -hankkeessa, jonka tavoitteena on lisätä toimijuutta nuorille. Tämähän on hyvä esimerkki ”luodaan yhdessä” -tavoitteesta, Latva-Mäenpää lisää.

Työryhmä toivoo, että ohjelma tulisi näkymään asukkaille muun muassa parempina liikenne- ja

saaristomeren tilan parantamisena. Ohjelman toimenpiteitä ja tuloksia tullaan tarkastelemaan säännöllisesti.

– Ohjelma ei tule missään nimessä jäämään pöytälaatikkoon, sillä ohjelman raportointi on kytketty kaupungin tilinpäätösryhtymään, Nylund korostaa.

Olli-Jaakko Latva-Mäenpää ja Jonas Nylund jakavat parhaat vinkkinsä energiansäästötoimiin: 1. Laske lämpötilaa. Lämpötilan laskeminen asteella tuottaa 5 prosentin säästön. 2. Selvitä, hukkaako kotisi energiaa. Onko kotisi tiivis ja hyvin eristetty? 3. Säästä sähkönkäyttöäsi ajallisesti pois huipputunneilta ja seuraa Fingridin palvelusta kulutustasi.

Kati Engström (vas.), Sari Hämäläinen ja Reijo Hämäläinen saavat seurata Paraisten Vanhan Malmin elämää paraatipaikalta. Työkaveri Heikki Killström ei päässyt mukaan lehtijuttuun.

Uudet vuokralaiset rakastuivat vanhaan kunnantupaan ensisilmäyksellä

Teksti: Maria Rautio-Runeberg
Kuva: Erik Saanila

Se oli rakkautta ensisilmäyksellä, muistelevat Receptumin tuotepäällikkö Sari Hämäläinen, huoltopäällikkö Reijo Hämäläinen sekä sovellusasiantuntija Kati Engström. Kun Paraisten kaupungin yrityskehittäjä oli esittänyt yhtenä vaihtoehtona 1870-luvun alussa rakennettua vanhaa kunnantupaa Paraisilta toimitiloja etsiville receptumilaisille, syntyi vuokrauspäätös alle puolessa tunnissa.

Ehdotus firman johdolle tuntui kaikin tavoin järkevältä; koska kolme neljästä Receptumin Kaarinan toimipisteen työntekijästä asui Paraisilla, päättivät he ehdottaa työnantajalleen toimipisteen muuttoa lähemmäs koteja. Kun työnantaja näytti vihreää valoa, kääntyi **Sari Hämäläinen** Paraisten kaupungin puoleen.

– Heti tuntui siltä, että meidät ihan oikeasti haluttiin kaupunkiin. Saimme paljon apua kaupungin yrityskehittäjä **John Forsmanilta**, joka esitti vaihtoehtoja toimitiloiksi. Tämä paikka tuli esille viimeisenä ja se olikin rakkautta ensisilmäyk-

sellä. Prosessi oli nopea ja pääsimme muuttamaan tänne syyskuussa, Hämäläinen taustoittaa.

Ensimmäinen kuukausi uudessa toimipisteessä on sujunut hienosti.

– Olemme tunteneet itsemme todella tervetulleiksi. Saimme myös tietoliikenneyhteydet toimimaan hetkessä. Olemme myös erittäin tyytyväisiä vuokranantajiiimme ja olemme saaneet heiltä myös paljon apua muun muassa muutossa ja remontissa. Toimintamme ei keskeytynyt missään vaiheessa, kolmikko muistelee.

Ympyrä sulkeutuu

Vanhassa kunnantuvassa on reilun 150 vuoden aikana nähty yhtä sun toista toimijaa.

– 1900-luvun alussa tiloissa on toiminut myös apteekki. Johtomme oli tästä tiedosta hyvin kiinnostunut. Nyt ympyrä ikään kuin sulkeutuu, apteekkiälällä työskentelevät receptumilaiset summaavat.

Vuonna 1870-luvun alussa rakennettussa ”vispipuurotalossa” vallitsee ainutlaatuinen tunnelma. Lautalattiat narisuvat ja auringonsäteet heijastuvat koristeellisten ikkunakarmien läpi seinille. Talon edessä taivasta kohti kurkottelee upea massiivinen tammi, joka on juurtunut satojen vuosien kuluessa osaksi talon perustuksia.

– Tilamme ovat herättäneet ihastusta – ja ehkä hieman kateutta – koko konsernissa. Tässä on keskusta ihan lähellä, kirkonkellot kuuluvat tänne hyvin ja ohikulke-

vien koululaisten iloiset äänet kantautuvat ikkunasta. Tässä on paljon elämää ympärillä, Hämäläinen hymyilee tyytyväisenä.

Receptum

- Toimittaa suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmää yksityisille hammaslääkärivastaanotoille Suomessa, sekä apteekkijärjestelmää Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa
- Apteekkialan markkinajohtaja Suomessa
- Perustettu vuonna 2000 Helsingissä
- Satelliittikonttorit Paraisilla, Raisiossa, Torniossa ja Jyväskylässä
- Receptum-konserni työllistää noin 100 henkeä
- Paraisten toimipisteellä työskentelee neljä henkeä

People of Pargas

Hyvinvointia ja turvaa viljelypenkkien lomassa

Teksti ja kuvat:
Annika Welling-Nyberg

Robin Reuter viljelee Wattkastissa vihanneksia ja hyötykasveja permakulttuurin periaatteiden mukaisesti. Permakulttuurissa painotetaan huolenpitoa maasta ja ihmisestä sekä resurssien oikeudenmukaista jakoa. Sen lisäksi, että permaviljelijä saa runsain mitoin itse viljelmiään vihanneksia, edistää hän pienin teoin myös luonnon monimuotoisuutta ja pyrkii parantamaan yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointia.

Robin Reuter perheineen asuu viehättävässä puutalossa Wattkastin saarella Korppoossa ja pyrkii olemaan mahdollisimman omavarainen ruoan suhteen. Havu- ja lehtimetsien läpi kulkevan pitkän ja kiemurtelevan tien jälkeen saavutaan perheen noin hehtaarin kokoiselle tontille, jossa on monivuotisia

ja yksivuotisia kasvimaita, hyötymetsäpuutarha, pieni kasvihuone ja vene vehmaan salmen rannalla.

Aiemmin Robin Reuter asui avopuolisonsa **Tuuli Toivolan** kanssa Helsingin Kalliossa. Saatuaan ensimmäisen lapsensa heillä heräsi ajatus muutosta maalle. Vuonna 2017 he

ostivat talon Wattkastista sillä ajatuksella, että taloa peruskorjattaisiin pikkuhiljaa ja että sinne voisi jonain kauniina päivänä muuttaa asumaan vakituisesti – mutta kiusaus oli suuri ja muuttokuorma ajettiin Korppooseen jo vuonna 2019.

Täällä elämä on kirjaimellisesti maanläheisempää ja stressitasot alhaisempia kuin Kalliossa:

– Siellä vietti melkein kymmenen tuntia päivässä poissa kotoa, ja lapsiperheenä se ei yksinkertaisesti tuntunut enää hyvältä, Reuter toteaa.

Filosofian opintojensa ohella Reuter suoritti muutama vuosi sitten ammattikorkeakoulu Novian 30

opintopisteen laajuisen opintokokonaisuuden *Permakulttuuri ja regeneratiivinen maatalous*. Filosofian pro gradu -tutkielmaansa kirjoittava Reuter on harvoin toimeton: kaiken puutarhатыön ja talon korjailun ohella hän työskentelee *Art-dur*-taidekoululla muun muassa kitaranopettajana ja kesäisin hän tekee osa-aikatöitä kivenheiton päässä kodistaan sijaitsevilla kasvihuoneissa.

Investointi terveyteen

Suurpanostus omavaraistalouteen vaatii runsaasti aikaa ja työtä viljelysten parissa, mutta Reuter näkee tämän investointina fyysiseen ja henkiseen terveyteensä:

– Viljely on hyvä tapa pysyä liikkeellä, teen sitä myös tulevan itseni hyväksi. Kuka tietää, millainen eläke meillä tulee olemaan? Siksi voin yhtä hyvin tehdä nyt jotain, josta on hyötyä pidemmän päälle. Omavaraisaloutta meidän sukupolvemme on oikeastaan joutunut opettelemaan itse, sillä vanhempiemme sukupolvi on pitänyt sitä jokseenkin turhana osaamisena. Kriisiaikoina se on kuitenkin kestävä osaamista – itse asiassa korvaamatonta osaamista!

Reuter painottaa, että perusmaanviljelytaidot on erittäin tärkeä säilyttää ja kehittää.

– Kaikkien ei tietenkään tarvitse viljellä, mutta on tärkeää, että osa väestöstä ylläpitää tätä osaamista. Luin jostain, että 200 vuotta sitten 90

prosenttia maailman väestöstä oli osallisena ruoantuotannossa jossain muodossa. Elämä on nykyään aika erilaista, ja meitä on rajoitettu monin tavoin. Emme esimerkiksi edes voi kuvitella toisenlaista taloudellista järjestelmää. Pidän omavaraisaloutta tapana uskaltaa pitää itseltään huolta ja ottaa vastuuta omasta elannostaan. Toki yhteiskunnan tehtävänä on varmistaa, että kaikilla on asiat hyvin, Reuter sanoo.

Reuterin mielestä maaseudulla Korppoossa ihmiset välittävät hieinan enemmän toisistaan – yhteisö toimii yksinkertaisesti vähän eri tavalla kuin kaupungeissa:

– Korppoon ihmiset tekevät tästä kotiseudun.

Viljely lisää ymmärrystä

Reuter kannustaa mielellään muita viljelemään ja tarkoituksena olikin pitää Saariston Kombissa permakulttuurikurssi, mutta se valitettavasti peruttiin. Ei tosin ole mahdotonta, että tulevaisuudessa järjestettäisiin uusi kurssi.

– Jos ihmiset viljelisivät edes vähän, edistäisi se kaikenlaista viljelyä. Viljellessä muodostuu myös parempi käsitys siitä, miten globaali ruoantuotanto toimii ja mikä voi siinä olla haitaksi.

Vaikka olisi hyvinkin innokas viljelijä, kannattaa Reuterin mielestä kiiruhtaa hitaasti. Oppimisprosessi on jatkuva ja vuodenaiksidonnaisuus rajoittaa toimintaa. Viljelijän täytyy myös valmistautua isompaan urakkaan keväisin sekä syksyisin sadonkorjuuaikana, kun ruoka otetaan talteen pakastaen, kuivaten ja säilöen.

Suomen ilmastossa viljelykausi on suhteellisen lyhyt, mutta hyvällä suunnittelulla viljelykautta voi pidentää aika lailla: Reuter istutti kiinanakaalia elokuun lopussa – tosin hiukan myöhään, mutta parhaassa tapauksessa perhe voi nauttia tuotteesta kiinakaalista vielä syksyllä.

Jos pihalla on kasvihuone, viljelyn voi aloittaa jo kevättalvesta:

– Istutimme ensimmäiset kasvikset kasvihuoneeseen jo helmikuussa, joten saimme ensimmäiset kiinankaalit ja retiisit korjattua huhtikuun lopussa ja toukokuun alussa.

Hyötymetsäpuutarha ja kanoja

Perheen tontilla on myös laajeneva niin sanottu hyötymetsäpuutarha, tai syötävä metsäpuutarha. Ideana on istuttaa suuri määrä syötäviä kasveja eri kerroksiin – aivan kuten tavallisessa metsässä täällä on korkeita ja matalia puita, pensaita, köynnöskasveja ja peitekasveja, jotka muodostavat luonnollisemman kokonaisuuden omalla mikroilmastollaan. Monimuotoisuus on ylipäätään aina parempi kuin monokulttuuri, varsinkin huolestuttavaan tahtiin väheneviä pölyttäjiä ajatellen. Reuter-Toivolon metsäpuutarhassa kasvaa kaikkea hasselpähkinäpuista pekaanipähkinään ja saksanpähkinään, sekä aprikoosipuita ja marjapensaita. Myös uusia lajeja kokeillaan innolla.

Viljelytyön helpottamiseksi Reuter aikoo rakentaa kastelulammen. Siitä tulee olemaan hyötyä, sillä viljelyaluetta on ajateltu kasvatettavan pikkuhiljaa 800 lisäneliöllä.

– Ajattelen, että voisimme ehkä tukea paikallisuutta viljelemällä jonkin verran kasviksia myyntiä varten. Voisimme vähentää maanviljelijöiden kuormitusta hitusen, Reuter naurahtaa.

Pihalla aitauksessa perheen kanat tepastelevat ympäriinsä ja nokkivat suuhunsa sitä sun tätä. Lämpiminä kesäöinä kanat nukkuvat mielellään omenapuissa, ja kanoista reippain nukkuu ulkona pitkälle syksyyn. Tällaisessa rehevässä puutarhaparatiisissa se on täysin ymmärrettävää.

Reuterin ja Toivolon viljelemiä kasveja:

Mustakaali, kähärälehtikaali, lehtikaali 'red russian', kiinankaali, parsakaali, retikka, purjo, selleri, lamopinaatti, jättikurpitsa, hokkaidokurpitsa (punainen kuri), porkkana, kyssäkaali, sipuli, salkopapu, pensaspapu, parsa, tomaatti, viinimarja, merikaali, artisokka, karviaismarja, aprikoosi, hasselpähkinä, pekaanipähkinä, saksanpähkinä, kirsikka, mansikka, piparjuuri, marjatuomipihlaja, karhunvatukka, kriikuna ja omena

Uusi arki ulkosaaristossa: "Päivääkään emme ole katuneet"

*Teksti: Maria Rautio-Runeberg
Kuvat: Ida ja Matilda Alanne,
Jyrki Lehtimäki ja Visit Parainen*

Viime keväänä Utön asukkaat käynnistivät kampanjan uusien perheiden houkuttelemiseksi saarelle. Yksi uusista tulokkaista on Jonna Mäkynen ja Katariina Kausamon perhe. Kampanjan markkinoinnista ja viestinnästä vastasi Sari Lapinleimu, joka on asunut saarella maaliskuusta 2020.

Jonna Mäkynen ja **Katariina Kausamon** 10-viikkoinen **Ubbe**-pentu pompsahtaa videokokoukseen mukaan heti haastattelun alussa.

– Koiranpentu on kyllä ollut todella hyvä jäänsärkijä saarella, naurahtavat Utössä pari kuukautta asustelleet Mäkynen ja Kausamo.

Suomen kaukaisin vakituisesti asuttu saari, noin 40 asukkaan Utö sai tänä vuonna uusia asukkaita, kun kolme perhettä siirsi elämänsä sinne. Mäkynen ja Kausamon mukana muutti myös 11-vuotias tytär **Jadessa** sekä perheen kaksi undu-

laattia. Ubbe lienee saaren nuorin asukki vielä jonkin aikaa, kunnes perheen vauva syntyy ensi vuoden alussa.

– Neuvolassa käymme mantereen puolella. Silloin olemme saaneet lainata erään saarelaisen kakkos-asuntoa. Täällä yhteisöllisyys ja naapuriapu ovat todella välittämiä. Koulun opettaja kirjoitti blogiinsa hyvin osuvasti siitä, mitenköhän saarella asumisen jälkeen oikein pärjää muualla, missä ei ole tällaista yhteisöllisyyttä, Kausamo kertoo.

Mäkynen ja Kausama tekevät terveydenhoitoalan töitään nykyään

etänä. Verkkoyhteydet toimivat saarella hyvin ja töitä voi tehdä kodin lisäksi yhteisissä tiloissa.

– Olemme pikkuhiljaa sujahtaneet saaren arkeen kiinni. Kesä kääntyi syksyksi, työt ja koulu alkoivat ja olemme totuttautuneet vaihteleviin sääolosuhteisiin ja pitkiin välimatkoihin. Päivääkään emme ole katuneet, Mäkynen ja Kausamo vakuuttavat.

Hidastaminen oli tietoinen tavoite helsinkiläisessä lähiössä aiemmin asuneelle perheelle. Muutoksen näkee pienissä asioissa.

– Meillä ei ole ollut tarvetta ostaa valmisaterioita, sillä meillä on ollut nyt aikaa kokata perheelle ja syödä yhdessä. Olemme naapuriperheen äidin kanssa huomanneet, että lapset piirtävät ja ulkoilevat enemmän. Myös spontaaneille asioille on enemmän aikaa. Täällä on myös

helppo hakeutua toisten seuraan. Kaupungeissa on paljon ihmisiä, mutta silti siellä voi olla yksinäinen olo, Kausamo huomauttaa.

– Täällä huomaa tarkemmin muut ihmiset, Mäkynen täydentää.

Saarella on helppo rauhoittua vähän äärelle

Markkinoinnin ja viestinnän alalla työskentelevä **Sari Lapinleimu** rakastui Utön saaren ensisilmäyksellä vuoden 2019 lopussa, kun hän vietti saarella muutaman päivän hiljaisuuden retriitissä. Kokemus oli niin järäyttävä, että vain kaksi viikkoa myöhemmin hän oli hakenut saaresta asuntoa. Asunto löytyikin, ja muutto Utöhön tapahtui maaliskuun lopulla 2020 – samana päivänä, kun Uusimaa meni koronan vuoksi sulkutilaan.

– Tulin saareen yksin. Muutos oli iso

Jyrki Lehtimäki ja Sari Lapinleimu

ja vaati kipeitäkin irtiottoja. Tarve päästä selkeään ja yksinkertaiseen ympäristöön, meren äärelle, oli kuitenkin pakottava. Aiemmin turhan koviksi nousseet kierrokset alkoivat saarella pikkuhiljaa laskea; kävely- ja puhenopeus hidastuivat heti, Sari kertoo.

– Suunnittelin ja toteutin kyläläisten kanssa somekampanjan hyvin nopealla aikataululla. Kampanja onnistuikin hyvin: saimeen kolme uutta lapsiperhettä ja kouluun neljä uutta oppilasta. Nyt oppilaita on kaikkiaan kuusi.

Myös **Jyrki Lehtimäki** muutti saareen rakkauden takia – tai oikeastaan sen perässä.

– Ihastuin saareen, mutta muutin tänne Sarin vuoksi. Yhteiseloa on takana nyt hieman yli vuosi, hän toteaa.

Saaren elämäntapa on sopinut pariskunnalle hyvin.

– Kaupungissa yksittäinen ihminen jää helposti paljouden alle. Kaikkea on liikaa. Täällä on helpompi tyytyä vähempään. Kaupungin liikennettä, melua ja ihmispaljoutta emme kaipaa, he pohtivat.

Sari työskentelee omassa mikroyrityksessään markkinointiviestijänä – nettiyhteydet ovat hyvät ja mahdollistavat siten etätöiden tekemisen. Viestintäosaamiselle oli käyttöä myös kotisaarella, kun Utöhön etsittiin keväällä 2022 uusia perheitä ja suomenkieliseen kouluun uusia lapsia.

Pariskunta suunnittelee saareen myös elämystoimintaa. Tämän mahdollistavat ulkosaariston olosuhteisiin soveltuva rib-vene, ensi keväänä saatava vuokraveneen kuljettajankirja sekä Sarin markkinointiviestintäosaaminen. Tavoitteena on tehdä yhteistyötä oman ja lähisaarten mikroyrittäjien kanssa ja olla näin myötävaikuttamassa saariston yritystoimintaan ja elinvoimaisuuteen.

– Utö on antanut meille paljon. On vain kohtuullista, että annamme sille jotakin myös takaisin. Toivomme tietysti, että myös Paraisten kaupungin päättäjät ymmärtävät ja ottavat huomioon ulkosaariston asukkaiden ja yrittäjien erityiset olosuhteet, Jyrki toteaa.

Jonna Mäkyne (vas.), Katariina Kausamo ja Jadessa Mäkyne. Jonnan sylissä mäyräkoiranpentu Ubbe.

Utössä toimii

- Suomenkielinen alakoulu, jossa on tällä hetkellä kuusi oppilasta
- Ilmainen yhteysalus, joka lähtee Nauvon Pärnäsistä; matka kestää 4–5 tuntia
- Hyvät verkkoyhteydet
- Ympäri vuoden palveleva kauppa
- Hotelli
- Hannan kahvila
- Käsityöpuoti Binusas
- Oma vesilaitos ja jäteasema

Ajankohtaista

Varsinais-Suomen hyvinvointialue 1.1.2023

Varsinais-Suomen hyvinvointialue (Varha) aloittaa toimintansa 1.1.2023. Silloin sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen palvelut siirtyvät kuntien ja kuntayhtymien vastuulta hyvinvointialueelle. Uudistuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja parantaa varsinaissuomalaisten peruspalvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue vastaa tammikuusta 2023 lähtien seuraavista palveluista:

- Perusterveydenhuolto, esim. terveysasemien toiminta ja niiden vuodeosastot
- Erikoissairaanhoido, esim. Tyksin sairaalat
- Ensihoito ja päivystys, kuten ambulanssit ja Tyks Akuutti
- Palo- ja pelastustoimi
- Suun terveydenhuolto
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Äitiys- ja lastenneuvolat
- Sosiaalityö, mm. aikuissosiaalityö ja lastensuojelu
- Vammaispalvelut
- Ikääntyneiden asumis- ja kotihoito
- Kuntoutuspalvelut, esim. fysioterapia ja muut terapiat

Vuodenvaihteessa 2023 varsinaissuomalaisten sote-palvelut jatkuvat pääasiassa samalla tavalla kuin aiemminkin. Terveysasemat, neuvolat, hammashoitolat, kotihoitoalueet jne. pysyvät samoina, eikä palveluihin tule alkuvuonna muutoksia. Myös kaikki tutut asiointinumerot säilyvät samoina.

Hyvinvointialueen verkkopalvelu www.varha.fi avautuu joulukuun puolivälissä. Sivusto on alkuvaiheessa vielä hyvin suppea, mutta sivusto ja sieltä löytyvät palvelutiedot täydentyvät koko ajan. Jatkossa sivustolta löytyvät koottuna kaikki hyvinvointialueen palvelut sekä ajankohtaiset uutiset palveluihin liittyen.

Ehdota nimeä oppimiskeskukseksi

Koulukadun oppimiskeskuksen valmistumiseen on vain puolisen vuotta. Koulukampukselle on siis korkea aika antaa lopullinen nimi!

Avoimen kilpailun avulla etsitään nyt nimeä, joka kuvastaa modernia ja kaksikielistä kampusta. Nimen on hyvä olla tarpeeksi lyhyt, jonka lisäksi sen on toimittava sekä suomeksi että ruotsiksi. Muista myös perustella, miksi ehdottamasi nimi on oikea valinta!

Voit osallistua kilpailuun 5.12. klo 12 asti. Voittaja palkitaan tuotepalkinnolla.

Kilpailukaavakkeeseen pääset nakuttamalla osoitekenttään forms.office.com/r/GwYGNdWQHd tai skannaamalla QR-koodin älypuhelimellasi.

Onnea kilpailuun!

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu käynnistettiin 1.11.

Varsinais-Suomen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeen ehkäisy- ja terveyspalveluiden kehittämisen projektin myötä maksuton ehkäisy tulee mahdolliseksi kaikille alle 25-vuotiaille varsinaissuomalaisille nuorille 1. marraskuuta alkaen.

Maksuttoman ehkäisyn kokeilussa on saatavilla monipuoliset ehkäisymenetelmät kuten ehkäisytabletit, kapselit, kierukat, laastarit, renkaat ja kondomit

tasavertaisesti kaikille. Ehkäisyvalmisteiden käytölle ei ole asetettu alaikäraja. Ehkäisyvalmisteita harkittaessa nuoren tilannetta tarkastellaankin aina yksilöllisen tarpeen mukaisesti.

Myös muuta seksuaaliterveyden edistämiseen liittyvää ohjausta ja neuvontaa tullaan kehittämään sekä yhtenäistämään. Kokeilu kestää vuoden 2023 loppuun.

Lue lisää: vshyvinvointialue.fi kohdasta *Ajankohtaista*

Vesihuolto muistuttaa

Muista suojata kiinteistösi vesiputket ja vesimittari jäätymiseltä. Jäätymisestä aiheutuneet vahingot ja kustannukset kuuluvat kiinteistölle, joten turhia riskejä kannattaa välttää. Jäätymiseltä voit välttyä eristämällä vesiputket ja vesimittarin sekä varmistamalla että vesimittaritila on riittävän lämmin.

Tarkkaile omaa vedenkulutustasi, sillä muut eivät voi sitä puolestasi tehdä yhtä hyvin. Seuraa käyttämiäsi vesimääriä, pitämällä niistä kirjaa. Näin voit havaita ja korjata esimerkiksi

vuodot nopeasti, jotka muutoin voivat maksaa jopa satoja euroja kuukaudessa.

Jätevesiviemärit toimivat parhaiten silloin, kun sinne huuhdellaan vain sinne kuuluvia asioita. Viemäriin kuuluvat ainoastaan vedet, wc-paperit sekä ihmisjätökset. Kaikki muut viemäriin huuhdotut asiat nostavat viemäritukoksen riskiä, joten heitä ne mieluummin roskeihin. Käytä siis viemäreitä oikein, niin itsesi kuin muidenkin vuoksi – kukaan ei halua joutua viemäritukoksen uhriksi.

Fysioterapian suoravastaanotto

Äkillisesti alkaneen kivun yhteydessä sinulla on mahdollisuus päästä ilman lääkärin lähetettä fysioterapian suoravastaanotolle tiettyjen kriteereiden mukaan. Fysioterapian suoravastaanotolla tuki- ja liikuntaelinoireesi tutkitaan ja arvioidaan yksilöllisesti. Saat kivunhoitoon lääkkeettö-

miä keinoja, käsikauppalääkitysohjeita ja tarvittaessa ohjataan lääkäriin. Fysioterapeutti voi tarvittaessa kirjoittaa sairausloma 1–5 päivää. Fysioterapian suoravastaanotolle varataan aika lääkärivastaanoton ajanvarauksesta. Koskee 16–75-vuotiaita.

Tapahtumat

Perinteinen adventtikonsertti Paraisten kirkossa lauantaina 3.12. klo 16

Lauantaina 3.12. klo 16 Paraisten kirkko täyttyy tunnelmallisesta kuoro- ja orkesterimusiikista. Järjestelyistä vastaavat yhteistyössä Länsi-Turunmaan ruotsinkielisen seurakunnan kanssa Pargas Damkör, Pargas Manskör ja Pargas Amatörorkester. Mukana ovat myös Pargas Kyrkokör, PopRock-kören ja Pargas Sängen.

Luvassa on vaihtelevaa ohjelmaa, sekä perinteistä joulumusiikkia, muutamia klassikkokappaleita, kevyempää musiikkia että yhteislaulua.

Kirkkoherra Sara Grönqvist Länsi-Turunmaan ruotsinkielisestä seurakunnasta pitää lyhyen hartauden. Ohjelma päättyy yhdessä laulettavaan Hoosiannaan.

Ohjelmalehtisiä, à 10 euroa, saa ovelta. Lämpimästi tervetuloa!

Lisätiedot:
Martina Lindberg,
Pargas Damkör: 050 566 6223
Robert Helin, Pargas Manskör,
041 493 8747
Henrik Grönroos, Pargas
Amatörorkester, 0400 740 026

Joulutori Korppoossa su 18.12.

Korpo Kulturgille r.f. järjestää perinteiset joulumarkkinat Korppoon Kommunalgårdenissa, sunnuntaina 18.12. klo 12–15.

Ilmoittaudu Merja Fredrikssonille, jos haluat tulla myymään: merja.fredriksson@gmail.fi 040 522 1872. Tervetuloa!

Jouluspektaakkeli Nauvossa la 17.12.

Jouluspektaakkeli Nauvon torilla ja sisätori Kajutanissa järjestetään lauantaina 17.12. klo 10–14.

Lisätietoja osoitteessa nauvolaiset.fi kohdassa 'Tapahtumat'.

Järjestäjä:
Nauvon Kotiseutuyhdistys ry

Vanhan Malmin joulumarkkinat ja adventtiohjelmaa

10.12. Joulumarkkinat Vanhalla Malmilla klo 11–15

27.11.–6.1. Vanhan Malmin Adventtikalenteri

Mikäli haluat toimia myyjänä joulumarkkinoilla 10. joulukuuta, rekisteröidy Lyyti-kaavakkeella viimeistään 5.12. sivustolla gamlamalmen.com.

Suomi 105 vuotta 6.12.

Katso Paraisten kaupungin itsenäisyyspäivätervehdys tiistaina 6.12. osoitteesta kultturelli.fi. Ohjelma on katsottavissa klo 9.00 alkaen.

Lähetys koostuu seuraavista osioista:

- Paraisten kaupungin itsenäisyyspäivätervehdys, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Gilla Granberg

- Kulttuuri- ja kotiseutupalikintojen jako, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan puheenjohtaja Jan Eriksson
- Urheilustipendien jako ja Vuoden urheilijalupaus.

Hyvää itsenäisyyspäivää!

Yleistä

Terveysasemat

Paraisten terveysasema

Vapparantie 15 A
21600 Parainen

Ajanvaraus (ark. 9-13) ja päivystys
(ark. 8-16):
02 454 5200

Yleinen hätänumero, ambulanssi: 112

Sähköiset ajanvarauspalvelut:
www.pargas.fi/fi/sahkoiset-terveyspalvelut

Puhelinnumerot ja -ajat:
www.pargas.fi/fi/puhelinnumerot-ja-ajat

Suun terveydenhuolto

Ajanvaraus (ma-pe klo. 8-11.30):
02 454 5300

Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön terveysasemat:

Ajanvaraus (ark. 9-13) ja päivystys
(ark. 8-16):
02 454 5200

Kirjasto

Paraisten kirjasto

Rantatie 28, 21600 Parainen
Puh. 044 354 5284

Aukioloajat:
ma-to 10-19, pe 10-16, la 10-14 (1.9.-31.5.)
Kirjaston lehtisali aukeaa klo 8.

Nauvon kirjasto

Urheilukuja 1, 21660 Nauvo
Puh. 040 488 5792

Aukioloajat: henkilökunta läsnä
ti 10-15, ke 14-19, to 10-15, pe 10-15
Kirjasto on omatoimisesti auki klo 8-21.
Pääset sisään kirjastokortilla
ja PIN-koodilla.

Korppoon kirjasto

Verkanintie 1, 21710 Korppoo
Puh. 040 488 5793

Aukioloajat: henkilökunta läsnä
ma 10-15, ti 14-19, to 10-15, pe 10-15
Kirjasto on omatoimisesti auki klo 8-21.
Pääset sisään kirjastokortilla
ja PIN-koodilla.

Houtskarın kirjasto

Näsbyntie 214, 21760 Houtskari
Puh. 040 488 5794

Aukioloajat: henkilökunta läsnä
ma 14-19, ke 10-15, to 10-15
Kirjasto on omatoimisesti auki klo 8-21.
Pääset sisään kirjastokortilla
ja PIN-koodilla.

Iniön kirjasto

Degernäs 24, 23390 Iniö
Puh. 040 488 5795

Aukioloajat: henkilökunta läsnä
to 9-12 Kirjasto on omatoimisesti avoinna
klo 9-20. Pääset sisään avaimella.

Utön kirjasto

Hembygdsgården, 21740 Utö
Aukioloajat: keskiviikoina klo 17-19

Asiakas- ja neuvontapalvelut

Palveluneuvojiin saa yhteyden
puhelimitse, sähköpostitse ja
kotisivujen chatin välityksellä.

Asiointipiste, kaupungintalo

Rantatie 28, 21600 Parainen
Puh. 040 488 6026
arja.toyryla@parainen.fi

Kaupungintalon Asiointipiste on avoinna
ma-ke 9-16, to 9-17, pe 9-15

Nauvon aluekonttori

Brinkastentie 1
Puh. 040 488 6022
viveca.smeds-aalto@parainen.fi
ti-ke 9-15 (lounastauko 12-13)
ma, to ja pe Nauvon aluekonttori on
avoinna sopimuksen mukaan. Ovelta
löytyy ovikello, avaanme aina kun
olemme paikan päällä!

Korppoon aluekonttori

Kauppamiehentie 1
Puh. 040 488 6020
tarja.sirkia@parainen.fi
ma-ke 9-15, to 9-17, pe 9-14
(lounastako 12-13)

Houtskarın aluekonttori

Näsbyntie 214
Puh. 040 488 6021
petra.ohman@parainen.fi
ma-pe 9-15

Iniön aluekonttori

Iniöntie 590
Puh. 044 066 7835
asa.knuts@parainen.fi
ma-pe 9-15

Rakennusvalvonta

Asiakaspalvelu, puh. 040 488 6080
(ma-to klo 9-15, pe klo 9-14)

Senioripiste

SENIOREIDEN NEUVONTAKESKUS SENIORIPISTE

Rantatie 30, 21600 Parainen
avoinna ma-to klo 10-12

Toiminnanohjaaja
Emma Soveri, 050 569 1814

Palveluohjaaja
Medris Jurs, 040 488 5692

Muistiohjaaja
Amanda Aittamäki, 040 634 4808

Omaishoidon ohjaaja
Heidi Strandberg, 044 358 5887

Terveydenhoitaja Christin Eriksson
(ti, ke, pe), 050 577 3905

Kotisairaanhoido (arkisin klo 11-12),
040 488 5566

Tietovisa

Löydätkö vastaukset seuraaviin kysymyksiin lehden jutuista? Kokeile ensin luntaamatta!

1. Minkä niminen on Paraisten kaupungin juuri valittu elinvoimapääällikkö?
2. Kuinka monta kuntaa kuuluu Varsinais-Suomen hyvinvointialueeseen?
3. Mihin kauniiseen Vanhan Malmin taloon Receptum on muuttanut?
4. Missä viljelijäperhe Reuter-Toivolán kanat tapaavat nukkua lämpiminä kesäöinä?
5. Kuinka monta uutta lapsiperhettä muutti Utön saareen tänä vuonna?